

The Holy See

KATEHEZA PAPE BENEDIKTA XVI.

NA OPĆOJ AUDIJENCIJI

Srijeda, 30. ožujka 2011.

[\[Video\]](#)

Sveti Alfons Liguorski

Draga braćo i sestre!

Danas vam želim predstaviti lik crkvenog naučitelja kojemu mnogo dugujemo, jer je bio glasoviti moralni teolog i učitelj duhovnoga života za sve, napose za obične ljude. On je autor riječi i glazbe jedne od najpopularnijih božićnih pjesama u Italiji a i šire: Tu scendi dalle stelle.

Alfons Liguorski (Alfonso Maria de' Liguori) rođen je 1696. u plemićkoj i bogatoj napuljskoj obitelji. Urešen istaknutim intelektualnim osobinama, sa svega 16 godina stekao je diplomu iz civilnog i crkvenog prava. Bio je najbriljantniji odvjetnik suda u Napulju: u osam godina odvjetničkog rada dobio je sve parnice koje je zastupao. No u njegovoj duši koja je žedala za Bogom i koja je željela savršenstvo, Gospodin mu je dao shvatiti kako mu je namijenio drugi poziv. Naime, god. 1723., razočaran zbog korupcije i nepravde koji su vladali u sudstvu, napustio je svoje zvanje – i zajedno s tim bogatstvo i uspjeh – i odlučio postati svećenik, usprkos očevom protivljenju. Imao je najbolje učitelje, koji su ga uveli u studij Svetog pisma, povijesti Crkve i mistike. Stekao je široku kulturnu naobrazbu, koju je iskoristio kada se, nekoliko godina kasnije, posvetio pisanju. Za svećenika je zaređen 1726. i vezao se u službi za dijecezansku Kongregaciju za apostolske misije. Alfons je započeo evangelizacijski i katehetski rad među najsiromašnijim slojevima napuljskog društva, kojima je volio propovijedati i koje je poučavao temeljnim istinama vjere. Ne mali broj tih siromašnih i skromnih ljudi, kojima se obraćao, vrlo često su se odavali porocima i činili zlodjela. Strpljivo ih je učio moliti, potičući ih da poprave svoj život. Alfons je postigao najvrsnije plodove: u

najsiromašnijim četvrtima bilo je sve više skupina ljudi koji su se u večernjim satima okupljali u privatnim kućama ili dućanima na molitvu i razmatranje Božje riječi, pod vodstvom nekih katehista kojima su naobrazbu pružili Alfons i drugi svećenici, koji su redovito posjećivali te vjerničke skupine. Kada su se, po želji napuljskog nadbiskupa, ta okupljanja počela održavati u gradskoj kapelici, dobila su naziv „večernje kapelice“. One su bile pravi i istinski izvor moralnog odgoja, ozdravljenja društva, uzajamnog pomaganja među siromašnima: krađa, dvoboja, prostitucije gotovo da je potpuno nestalo.

Premda je društveno i vjersko ozračje u doba svetog Alfonsa bilo veoma različito od našega, „večernje kapele“ bile su model misijskog djelovanja na kojem se možemo nadahnjivati i danas za jednu „novu evangelizaciju“, osobito najsiromašnijih, i za izgrađivanje pravednijeg, više bratskog i solidarnijeg suživota. Svećenicima je povjerena u zadatak duhovna služba, dok obrazovani laici mogu biti djelotvorni animatori, istinski evanđeoski kvasac u krilu društva.

Nakon što je razmišljao o tome da pođe u evangelizaciju poganskih naroda, Alfons, u 35. godini života, stupio je u kontakt sa seljacima i pastirima iz unutrašnjosti Napuljskog kraljevstva i, pogođen njihovim vjerskim neznanjem i zapuštenošću, odlučio je napustiti glavni grad i posvetiti se tim ljudima, koji su bili siromašni i duhovno i materijalno. God. 1732. osnovao je redovničku Kongregaciju Presvetog Otkupitelja, čiju je skrb povjerio biskupu Tommasu Falcoi i čiji je kasnije on sam postao poglavar. Ti redovnici, pod Alfonsovim vodstvom, bili su istinski misionari u tim krajevima. Odlazili su čak do najudaljenijih sela pozivajući ljude na obraćenje i ustrajnost u kršćanskom životu, navlastito posredstvom molitve. Redemptoristi i danas, diljem svijeta, novim oblicima apostolata, nastavljaju to poslanje evangelizacije. Na njih mislim sa zahvalnošću i pozivam ih da budu uvijek vjerni primjeru svoga svetog utemeljitelja.

Cijenjen zbog svoje dobrote i svojega pastoralnog žara, 1752. Alfons je imenovan biskupom biskupije Sant'Agata dei Goti, službu koju je, uslijed bolesti koje su ga mučile, napustio 1775. po dopuštenju pape Pija VI. Isti papa je 1787., doznajući za njegovu smrt, kojoj su prethodila mnoga trpljenja, uskliknuo: „Bio je svetac!“. I nije pogriješio: Alfons je 1839. proglašen svetim, a 1871. i crkvenim naučiteljem. Taj mu naslov pristaje zbog mnogo razloga. Prije svega, jer je predlagao bogati nauk iz moralne teologije, koji prikladno izražava katolički nauk, tako da ga je papa Pio XII. proglasio „zaštitnikom svih ispovjednika i moralnih teologa“. U njegovo je doba bilo rašireno vrlo strogo tumačenje morala također zbog jansenističkog mentaliteta koji je, namjesto da jača povjerenje i nadu u Božje milosrđe, raspirivao strah i prikazivao mrko i strogo Božje lice, daleko onom kojeg nam je objavio Isus. Sveti Alfons, prije svega u svojem glavnom djelu naslovljenom Moralna teologija, predlagao je uravnoteženu i uvjerljivu sintezu između zahtjeva Božjeg zakona, upisanog u naše srce, kojeg je u punini objavio Krist i kojeg s autoritetom tumači Crkva, te dinamikama čovjekove savjesti i slobode, koji upravo u prijanjanju uz istinu i dobro omogućuju sazrijevanje i ostvarenje osobe. Pastirima duša i ispovjednicima Alfons je preporučivao da budu vjerni katoličkom moralnom nauku, te da, istodobno, zauzimaju stav pun ljubavi, razumijevanja, blagosti kako bi se pokornici mogli osjetiti praćenima, poduprtima, ohrabrenima na svojem putu vjere i kršćanskog života. Sveti je Alfons neumorno ponavljao da su svećenici vidljivi znak

milosrđa Boga, koji oprašta i prosvjetljuje grešnikov um i srce da se obrati i promijeni život. U našem dobu, u kojem postoje jasni znaci gubljenja moralne svijesti i – treba to prepoznati sa zabrinutošću - stanovitog pomanjkanja poštovanja prema sakramentu ispovijedi, nauk svetog Alfonsa je još uvijek veoma aktualan.

Zajedno s teološkim djelima, sveti je Alfons sastavio mnogobrojne druge spise, namijenjene vjerskoj izobrazbi ljudi. Stil mu je jednostavan i privlačan. Djela svetog Alfonsa, čitana i prevedena na brojne jezike, pridonijela su oblikovanju duhovnosti puka u posljednja dva stoljeća. Neka od njih predstavljaju vrlo korisna štiva i danas, kao što su Vječna načela (Le Massime eterne), Marijine slave (Le glorie di Maria), Ljubav prema Isusu Kristu (La pratica d'amare Gesù Cristo). Ovo potonje djelo predstavlja sintezu njegove misli i njegovo remek-djelo. On snažno insistira na nužnosti molitve, koja omogućuje otvoriti se Božjoj milosti kako bi se svakodnevno vršilo Božju volju i postiglo vlastito posvećenje. O molitvi piše slijedeće: „Bog ne uskraćuje nikome milost molitve, kojom se postiže pomoć u svladavanju svake požude i svake napasti. I kažem, i ponavljam i uvijek ću ponavljati, sve dok me bude, da se čitavo naše spasenje sastoji u molitvi". Otud njegova glasovita izreka: „Onaj tko moli taj se spašava" (Del gran mezzo della preghiera e opuscoli affini. Opere ascetiche II, Rim 1962., str. 171). Vraća mi se, u vezi s tim, u sjećanje poziv moga prethodnika, časnog sluge Božjega Ivana Pavla II. koji glasi: „naše kršćanske zajednice trebaju postati vjerodostojne 'škole molitve'... Potrebno je stoga da odgoj za molitvu postane, na neki način, važna točka svakoga pastoralnog planiranja" (ap. pismo Novo millennio ineunte, 33, 34).

Među oblicima molitve koje je sveti Alfons preporučivao ističe se pohod Presvetom sakramentu ili, kako bismo rekli danas, klanjanje, kraće ili dulje, osobno ili zajedničko, pred euharistijom. „Sigurno", piše Alfons, „da je od svih pobožnosti klanjanje Isusu u sakramentu prva nakon sakramenata, najdraža Bogu i najkorisnija nama... O, kakve li ljepote doći pred oltar s vjerom... i prikazati mu vlastite potrebe, kao što prijatelj čini prijatelju u kojeg ima puno pouzdanje" (Visite al SS. Sacramento ed a Maria SS. per ciascun giorno del mese. Introduzione). Alfonsova duhovnost ima istaknuto kristološko obilježje, usredotočena je na Krista i njegovo evanđelje. Razmatranje otajstva Gospodinova utjelovljenja i muke česta su tema njegove propovijedi. U tim događajima, naime, otkupljenje se „obilato" daje svim ljudima. A upravo zato jer je kristološka, Alfonsova je pobožnost također profinjeno marijanska. Vrlo pobožan Mariji, on tumači njezinu ulogu u povijesti spasenja: ona je sudionica otkupljenja i posrednica milosti, Majka, Odvjetnica i Kraljica. Usto, sveti Alfons kaže da će nam pobožnost prema Mariji biti od velike utjehe u času naše smrti. On je bio uvjeren da razmatranje o našem vječnom određenju, o našem pozivu da sudjelujemo zauvijek u Božjem blaženstvu, kao i o tragičnoj mogućnosti osude, pridonosi tome da čovjek živi ozbiljno i zauzeto i da u suočavanju sa stvarnošću smrti uvijek sačuva puno pouzdanje u Božju dobrotu.

Sveti Alfons Liguorski je primjer gorljivog pastira, koji je stekao duše propovijedajući evanđelje i dijeleći sakramente, sa čime je išao ukorak način djelovanja protkan blagom i krotkom dobrotom, koja je proizlazila iz snažne povezanosti s Bogom, beskrajnom Dobrotom. Imao je realistično

optimističnu viziju izvora dobara koja Gospodin daje svakom čovjeku i pridavao je pozornost afektima i osjećajima srca, kao i umu, u činu ljubavi prema Bogu i bližnjemu.

Zaključno želim podsjetiti da naš svetac, slično svetom Franji Saleškom – o kojem sam govorio prije nekoliko tjedana – insistira na tome da je svetost dostupna svakom kršćaninu: „Redovnik kao redovnik, onaj koji živi u svijetu kao svjetovnjak, svećenik kao svećenik, oženjeni kao oženjeni, trgovac kao trgovac, vojnik kao vojnik, i tako redom za sve ostale staleže" (Pratica di amare Gesù Cristo. Opere ascetiche I, Rim 1933., str. 79). Zahvaljujemo Gospodinu koji, svojom providnošću, daje svece i naučitelje u raznim mjestima i vremenima, koji govore istim jezikom da nas pozove da rastemo u vjeri i živimo s ljubavlju i radošću svoj kršćanski život u jednostavnim djelovanjima svakoga dana, da bismo hodili na putu svetosti. Hvala.

© Copyright 2011 - Libreria Editrice Vaticana

Copyright © Dicastero per la Comunicazione - Libreria Editrice Vaticana